

PLANERINGSBESKED

SAMRÅDSREDOGÖRELSE FÖR **Anvedbo 1:198 m.fl.** **Hallingeberg, Västerviks kommun, Kalmar län**

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

VAD ÄR ETT PLANERINGSBESKED

Om påverkan på ett riksintresse kan komma att aktualiseras i en detaljplan finns det, från och med den 1 juli 2017, en möjlighet för kommunen att få denna fråga prövad särskilt innan detaljplanen antas. Kommunen kan under arbetet med att ta fram en detaljplan begära ett planeringsbesked av länsstyrelsen. I planeringsbeskedet ska länsstyrelsen, i den utsträckning kommunen begär det, bedöma om en åtgärd som kommunen avser att planera för kan antas innebära att ett riksintresse inte tillgodoses. Ett planeringsbesked får förenas med villkor.

Om länsstyrelsen gett ett planeringsbesked om att en åtgärd inte innebär påtaglig skada på ett riksintresse, så innebär det att länsstyrelsen inte senare har möjlighet att göra ett tillsynsgripande i samma fråga. Om åtgärden eller förutsättningarna för planeringen har ändrats väsentligt i förhållande till den eller de frågor som planeringsbeskedet avser begränsas dock inte länsstyrelsens möjlighet till tillsyn.

Till länsstyrelsen skickas underlag, handlingar och planeringsbeskedet in med samrådsredogörelse där kommunen bemött de synpunkter som inkommit under samrådet.

HUR SAMRÅDET GENOMFÖRTS

Planeringsbeskedet har varit föremål för samråd under tiden 2020-01-16 till 2020-02-13. Myndigheter, sakägare och allmänhet har fått tillfälle att yttra sig. Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida och på kommunhuset.

Synpunkter som har kommit in under samrådet ska redovisas i en samrådsredogörelse. I samrådsredogörelsen bemöter och kommenterar kommunen dessa synpunkter. Samrådsredogörelsen innehåller en sammanställning av de synpunkter som har kommit in under samrådet samt en redovisning av kommunens ställningstaganden och förslag med anledning av synpunkterna.

PLANERINGSBESKED

Västerviks kommun ställer via ett planeringsbesked frågan om **prövning enligt miljöbalken 3 kap. 4 §- Jord- och skogsbruk av nationell betydelse**. Genom begäran önskar kommunen få länsstyrelsens besked om bebyggelsen strider mot någon av de ingripandegrunderna enligt 11 kap 10§ Plan- och bygglagen (2010:900).

Att ett särskilt markanvisningsintresse enligt 3 kap. miljöbalken (1998:808) inte tillgodoses. Frågan avser åtgärdens inverkan:

- **På betesmark om en utbyggnad av bostäder tillåts genom en ny detaljplan.**

SYNPUNKTER

BEMÖTANDE AV INKOMNA SYNPUNKTER

Enheten för samhällsbyggnad har inte tagit ställning till de fall där denne som lämnat synpunkter, åsikter, argument eller liknande inte berör frågeställningar i ansökan om planeringsbesked. Detaljerade frågor kommer hanteras i det fortsatta planarbetet.

Samtliga yttranden finns i sin helhet som bilaga till samrådsredogörelsen och finns hos enheten för samhällsbyggnad.

INKOMMNA SYNPUNKTER UTAN ERINRAN

Eon energidistribution AB	2020-02-26
Trafikverket	2020-02-05
Västervik miljö och energi AB	2020-02-13

INKOMNA SYNPUNKTER

KOMMUNALA INSTANSER

Miljö- och byggnadsnämnden	2020-02-19
----------------------------	------------

BERÖRDA STATLIGA VERK, FÖRETAG OCH INTRESSEORGANISATIONER

Lantbrukarnas riksförbund sydost	2020-02-03
----------------------------------	------------

BERÖRD ALLMÄNHET OCH FASTIGHETSÄGARE

Medborgare 1	2020-01-27
--------------	------------

1. Västervik kommuns miljö- och byggnadsnämnd

Utdrag ur Miljö- och byggnadsnämndens yttrande. Yttrande finns i sin helhet hos enheten för samhällsbyggande.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att yttra sig enligt nedan:

- Vad gäller de öppna gräsytorerna så har dessa inte pekats ut som specifikt värdeobjekt och således inte bedömts hysa några särskilda naturvärden i den bemärkelsen. Däremot så finns ett värde i själva faktumet att de betas. Med tanke på att betad mark är en bristvara generellt i landet bör man alltid fundera en extra gång innan åtgärder vidtas som innebär att bete upphör.
- Ute i det öppna området finns också ett antal odlingsrösen och åkerholmar vilka omfattas av generellt biotopskydd. I sydöstra kanten finns även ett par värdeelement i form av större ekar.
- I anslutning till de helt öppna ytorna har på de västra och norra sidorna identifierats några områden med påtagligt naturvärde. Dessa värden är i stor utsträckning kopplade till det faktum att områdena betas och därigenom hindras från att successivt slutas och växa igen. Bebyggs området kommer dessa värden sannolikt att försvinna, antingen direkt genom exploateringen eller efter hand då betet upphör.
- I det nordvästra hörnet av aktuellt område finns ett parti med mer sluten skogsmark. Detta är ju inte direkt jordbruksmark, men betas dock. En del av detta har bedömts ha högt naturvärde (klass 2) och är redan tidigare utpekade som nyckelbiotop.
- Området ligger utanför (men gränsar mot) det tänkta planområdet och berörs då möjligen inte direkt av de planerade åtgärderna. Värdena här är av mer skoglig karaktär, men är även påverkade av betesdjuren. Upphör betet i området kommer troligen en del av det som idag utgör värde i nyckelbiotopen att finnas kvar, men andra delar riskerar att försvinna.

- Sammantaget så finns minst naturvärde i den södra delen av området. De värden som finns i planområdet i stort är starkt knutna till att det betas, och har betats under ganska lång tid. Upphör betet kommer därför en stor del av de utpekade värdena att försvinna
- Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig mycket positiv till användandet av konsult i föreliggande arbete. Det är värdefullt att få en oberoende värdering av jordbruksmark och naturvärden i samband med samhällsplanering.
- Det kan konstateras att det anlitate konsultföretaget har gjort inventeringen utifrån Miljöbalken 3 kap 4 §. Förarbetena till denna lagparagraf samt de prejudicerande rättsfall som finns saklig och korrekt bedömning i sin Naturvärdesinventering 2020-01-17, sidorna 5 samt 21–28.
- Den äldre åkermarken som avses bebyggas på Anvedebo 1:198 är utifrån de kriterier som framgår i förarbetena till Miljöbalkens 3 kap 4 § brukningsvärd jordbruksmark.
- Den planerade byggnationen, bestående av enbostadshus, är enligt tillgängliga rättsfall från Mark- och miljööverdomstolen (exempelvis MÖD P 4087–15, P 4848–16, P 2432–17, P 8646–18 med flera) i de allra flesta fall inte ett väsentligt samhällsintresse som överväger skyddet som den brukningsvärda jordbruksmarken givits av lagstiftaren.
Lagen ställer ytterligare krav för att byggnation på jordbruksmark ska få komma i fråga. Även om en byggnation på riktigt är att betrakta som ett väsentligt samhällsintresse, ska det kunna visas att byggnationen för sin funktion inte kan utföras på någon annan plats som innebär att jordbruksmark inte tas i anspråk. Inte heller detta villkor är uppfyllt. Som även konsultföretaget konstaterar i sin Naturvärdesinventering, sidan 27, finns det andra lämpliga platser att bygga på som innebär att jordbruksmark inte tas i anspråk.

Kommentar: Frågan om LIS- område är sedan tidigare utredd genom utpekandet av LIS – område 2014, där staten via Länsstyrelsen inte haft några invändningar mot utpekandet. LIS- område vann laga kraft 7 november 2014 som ett tematiskt tillägg till Västervik kommuns Översiktsplan. Syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera och öka förutsättningarna för den lokala och regionala utvecklingen genom att mer aktivt dra nytta av de konkurrensfördelar som ett läge nära vatten kan innebära för verksamheter och boende. Själva syftet med LIS- område är således att upphäva strandskyddet, dock ska en fri passage finnas närmast strandlinjen.

Enheten för samhällsbyggnad anser att det är ett väsentligt samhällsintresse att utveckla och befästa Ankarsrum som serviceort för södra Västerviks kommun. Det är av högsta vikt

att utveckla och få till en befolkningsökning i Ankarsrum genom ett större befolkningsunderlag för att kunna fortsätta bedriva handel och tillhandahålla kommunal service, vilket är ett av målen med att peka ut LIS- områden. Bostadsförsörjning kan utgöra ett väsentligt samhällsintresse och eftersom planförslaget medger 10-20 bostadsfastigheter får det anses vara att klassa även det som ett väsentligt samhällsintresse i kommunen och specifikt i Ankarsrum.

Enheten för samhällsbyggnad och miljö- och byggnadsnämnden delar uppfattning om att det teoretiskt finns andra platser att exploatera. Att det finns andra områden för byggnation är inte per automatik samma sak som att de är lämpliga, eller utesluter varandra. I Ankarsrum finns idag flera lediga tomter men dessa har varit obebyggda under lång tid. Attraktiviteten på dessa områden bedöms som låg. Ett LIS- område är utpekat för dess attraktiva läge och locka nya medborgare att bosätta sig i områden där det finns en låg befolkningstillväxt. Syftet med ett LIS- område är således att genom attraktiva lägen stimulera en befolkningstillväxt och stärka underlaget för kommunal service, vård och handel kopplat till Ankarsrum som serviceort i södra kommundelen. En levande landsbygd med fungerande lantbruk förutsätter också att det finns kundunderlag för service, handel och vård.

Callunas slutsats av Naturvärdesinventering s.27 gör författaren en egen bedömning om samhällsutveckling för både Ankarsrum och norra delen av Kalmar län. Att det finns andra lokalisering för bostäder är nog en självklarhet för många. Frågan gäller dock lämpligheten och kopplingen till Ankarsrum som förstärkt serviceort som ska utredas i denna fråga. Sedan tidigare är ett LIS- områden utpekad, i anslutning till området finns utbyggd teknisk infrastruktur, närhet till kommunal service och livsmedel, samt närhet till kollektivtrafik och riksvägar anser enheten för samhällsbyggnad att det är ett lämpligt område. I inventering av lämpliga platser har exempelvis området söder om utpekat område har tillfrågat markägaren som varit tydlig med att exploatering inte är aktuellt.

I förarbetena till lagen om hushållning med naturresurser (prop. 1985/86:3 s. 158) anges att med begreppet brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion.-Området är inte utpekat i översiktsplanen som jordbruksmark. Syftet med fastigheten är inte varit att bedriva jordbruk på den. Markens beskaffenhet och läge anses inte vara rationell. Sammanhanget saknas med andra odlingsmarker och det är långt till befintlig jordbruksmark. Det finns ingen ladugård i närheten av betesmarken. Naturvärdesinventeringen visar på att naturvärdena är kopplade till att marken betas. Skulle bete upphöra befaras naturvärdena på platsen att försvinna över tid.

2. Lantbrukarnas riksförbund

Begäran om planeringsbesked för Anvedbo 1:198 m.fl., Hallingeberg, Västervik kommun, Kalmar län

Lantbrukarnas Regionförbund, LRF Sydost, har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter planbeskedet för Anvedbo 1:198 m.fl., Hallingeberg, Västerviks kommun, Kalmar län.

LRF är en medlemsorganisation på ca 140 000 medlemmar som företräder de gröna näringarna och är indelad i 17 regioner. LRF Sydost är en av regionerna och har ca 16 000 medlemmar i de tre länen Kalmar, Kronoberg och Blekinge. LRFs synpunkter beskrivs ur ett jord- och skogsbruksperspektiv där vikten av hållbarhet, framtida livsmedelsproduktion och landsbygdsutveckling står för grunden.

LRF Sydost ställningstagande till planbeskedet är att marken som är föreslagen för bebyggelse är brukningsvärd. Där av borde inte denna jordbruksmark bebyggas. Framtida möjligheter för beteshållning av djur och på så sett fortsatt livsmedelsproduktion är minst lika mycket, om inte ett större, samhällsintresse än nya bostäder.

Kommunens förslag är att det inritade området ska delas in i 10-20 tomter. Det kan vara så att det finns en flik eller liknande av det inritade området som även är svårt att beta av som där med skulle kunna lämpa sig till en tomt. En enstaka tomt skulle kanske kunna leda till att jordbruksmarken arrondering endast skulle påverkas i obetydlig mån och skulle kunna accepteras. Men att ta hela området i anspråk för tomter och på så sett mista hela området som jordbruksmark är inte rimligt. Med 10-20 tomter blir det en allt för stor påverkan och kommer hindra fortsatt brukande.

Den åkermarksbedömning som kommunen hänvisar till, och även beskrivs i Naturvärdesinventeringen, är en klassificering som genomfördes 1969. Klassificeringen bygger på ekonomiska avkastningsnivåer för 50 år sedan. Jordbruksverket, Boverket och Länsstyrelser har flertalet gånger påtalat att denna gradering inte fyller de funktioner som behövs för att kunna avgöra om

marken är brukningsvärd eller inte. Det finns många fler aspekter som man behöver ta hänsyn till. Kommunen borde genomföra en egen inventering av jordbruksmarken i kommunen med avseende på olika kvalitets- och kvantitetsparametrar. Detta skulle ge ett bättre kommunalt kunskapsunderlag av vilken jordbruksmark i kommunen som har det högsta brukningsvärdet. I framtiden får kommunen gärna diskutera dessa frågor med LRFs kommungrupp i Västervik. De har en god insikt gällande den lokala jordbruksmarken i kommunen och skulle kunna hjälpa kommunen med liknande frågor som denna.

I hela Kalmar län finns det mycket djurhållning. Både vallodling och betesmarker är mycket värdefulla för ett fortsatt brukande. Spannmålsodling (vilket oftast har en hög åkermarksbedömning) kan inte bedrivas på många delar i Västerviks kommun och det är djurhållning som är det som behövs utifrån att hålla betesmarker öppna och för att gynna den biologiska mångfalden. Den geografiska indelningen från 1969 är allt för grov för att kunna implementeras på en kommunal nivå. Oftast får kommuner endast en eller två olika nivåer på skalan. Sett utifrån ett kommunalt perspektiv kan det behövas flera olika nivåer för bedömningen av jordbruksmarken i området. Samtidigt ger också åkermarksbedömningen endast en ekonomisk bild utifrån avkastningsnivå. Andra viktiga aspekter är minst lika viktiga, så som exempelvis långsiktig hållbar livsmedelsproduktion, biologisk mångfald, ekosystemtjänster och fortsatta möjliga produktionsförutsättningar för nuvarande brukande.

Kommunen behöver väga in hur pass värdefull denna jordbruksmark är för det fortsatta jordbruket i området. Kommer anspråkstagandet att stjälpa pågående djurhållning och riskera att ännu ett jordbruk i området läggs ned? En fortsatt livsmedelsproduktion är ett av de största samhällsintressena som vi har idag och i framtiden. Framtidens livsmedelsproduktion är en fråga som kommunerna många gånger glömmer bort. Kommunen väljer istället att endast se utifrån allmänt samhällsintresse med flertalet nyinflyttade invånare utifrån ett ekonomiskt perspektiv, genom kommunala skatteintäkter. Avvägningen i den kommunala planprocessen måste få en djupare analys i avvägandet mellan olika samhällsintressen.

I dag är livsmedelsförsörjningen i Sverige en viktig fråga och ska prioriteras enligt den nationella livsmedelsstrategin och den regionala i Kalmar län. Tyvärr så verkar inte denna fråga prioriteras på en kommunal nivå. Istället bedöms jordbruksmark nära tätorter inte vara så viktiga att behålla enligt många kommuner vilket är tråkigt att se.

Tätbebyggelse inom landsbygden kan också på längre sikt påverka områdets gröna företagare negativt. Kommer närliggande jordbruksmark påverkas om ny invånare klagar på tillfällig lukt, maskinkörning, djur osv? Kommer närliggande skog att krävas bli friluftsområde/ reservat eller hindras från att avverkas? Detta är tendenser som LRF ser blir allt vanligare när kommunen väljer att anlägga nya täta bostadsområde i närheten av pågående jordbruk och skogsbruk. LRF vill förtydliga att ovanstående möjliga inskränkning inte får bli en av följderna om den brukningsbara jordbruksmarken skulle tas i anspråk för bebyggelse.

Kommentar: Samhällsplanering handlar om att ställa olika intressen mot varandra och väga fördelar och nackdelar mot varandra för att landa i en samlad bedömning. Svensk planering handlar mycket om en hänsynsplanering där hänsyn ska tas till olika intressen.

Kommunen gör följande bedömning för LIS- område Ankarsrum;

Området är utpekat 2014 för LIS- område, genom ett tematiskt tillägg till Västervik kommuns Översiktsplan. Syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera och öka förutsättningarna för den lokala och regionala utvecklingen genom att mer aktivt dra nytta av de konkurrensfördelar som ett läge nära vatten kan innebära för verksamheter och boende.

Enheten för samhällsbyggnad anser att det är ett väsentligt samhällsintresse att utveckla och befästa Ankarsrum som serviceort för södra Västerviks kommun. Det är av högsta vikt att utveckla och få till en befolkningsökning i Ankarsrum genom ett större befolkningsunderlag för att kunna fortsätta bedriva handel och tillhandahålla kommunal service, vilket är ett av målen med att peka ut LIS- områden. Bostadsförsörjning kan utgöra ett väsentligt samhällsintresse och eftersom planförslaget medger 10–20 bostadsfastigheter får det anses vara att klassa även det som ett väsentligt samhällsintresse i Ankarsrum.

I förarbetena till lagen om hushållning med naturresurser (prop. 1985/86:3 s. 158) anges att med begreppet brukningsvärd jordbruksmark avses mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. Enheten för samhällsbyggnad invänder sig mot att marken på fastigheten utgör brukningsvärd jordbruksmark. Området är inte utpekat i översiktsplanen som jordbruksmark. Syftet med fastigheten har inte varit att bedriva jordbruk på den. Markens beskaffenhet och läge anses inte vara av den betydelse som gör den brukningsvärd. Sammanhanget saknas med andra odlingsmarker och det är långt till befintlig jordbruksmark. Det finns ingen ladugård i närheten av betesmarken. Sammantaget görs således bedömningen att undantag för skyddet kan medges.

Kommunen anser att det finns ett tydligt stöd för allmänintresset att utveckla området i linje med Översiktsplanen från 2014 genom en detaljplanläggning i linje med det tematiska tillägget Bebyggelse på landsbygd.

Övrigas synpunkter noteras.

3. Medborgare 1

Angående planuppdrag 20180817, KS §295 Anvedebo 1:198

Västervikskommun

Att planera bostäder, parkering, vägar m.m. i detta område samt även ta bort strandskyddet för c:a 12 sjöbelägna bostäder förefaller totalt ologiskt.

Detta då det enligt Västervikskommundetaljplan har funnits 14 stycken obebyggda tomter i Ankarsrum en längre tid samt att området Anvedebo 1:198 används idag både av fritidsfiskare, kanotister som övernattar och även av många badgäster som anländer med båt under sommaren för att använda bergen och klipporna i detta område.

Tar man bort strandskyddet så försvinner även allemansrätten för bra mycket mer människor än vad dessa c:a 12 stycken tänkta tomter/hus kommer att innehålla.

Anvedebo 1:198 används också idag som betesmark och den marken är den närmaste betesmarken för sydvästra Ankarsrum. Vilket innebär att insekterna m.m. som frodas där är mycket viktiga för många av trädgårdar i samhället som finns inom flyg radien för dessa samt att betesängar är livsviktig för vår biologiska mångfald. Samt att detta område är en plats där ekoxen trivs. Är det då vettigt för framtiden att ta bort detta området och bygga väg/vägar, hus m.m. bara för några tomter?

Betande djur i naturbetesmarker är helt avgörande för att hålla stora delar av vårt landskap öppet. Många växter, insekter, fjärilar, vilda bin och fåglar är beroende av naturbetesmarkerna och lever där i ett samspel med varandra.

Ber er att vara rädda om områden som detta så att våra barn i framtiden har möjlighet att fortfarande se den otroliga faunan från betesängar och vildängar.

Vill i detta ärende vara anonym, men vet att väldigt många har samma synpunkter som mig.

(Kopia av detta skickas till Västervikskommun, Länsstyrelsen och Naturvårdverket)

Kommentar: Detta område är utpekad som LIS- område sedan 2014 genom ett tematiskt tillägg till Översiktsplanen som vann laga kraft 7 november 2014. Syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera och öka förutsättningarna för den lokala och regionala utvecklingen genom att mer aktivt dra nytta av de konkurrens fördelar som ett läge nära vatten kan innebära för verksamheter och boende. Själva syftet med LIS- område är således att upphäva strandskyddet, dock ska en fri passage finnas närmast strandlinjen.

I Ankarsrum finns idag flera lediga tomter men dessa har varit obebyggda under lång tid. Attraktiviteten på dessa områden bedöms som låg. Ett LIS- område är utpekad för dess attraktiva läge och locka medborgare att bosätta sig i områden där det finns en låg befolkningstillväxt. Syftet med ett LIS- område är således att genom attraktiva lägen stimulera en befolkningstillväxt och stärka underlaget för kommunal service, vård och handel.

Enheten för samhällsbyggnad noterar resterande synpunkter.

4. Medborgare 2 (Arrendator)

Hej jag heter [REDACTED] och är mjölkproducent med 90 årskor på fastigheten [REDACTED]. Jag arrenderar och betar idag Anvedebo 1:198 som är en viktig del av min betesdrift på sommaren. Jag har problem att få tag i motsvarande mark på ett rimligt avstånd. Det vore katastrofalt för verksamheten om denna fina betesmark försvinner. mvh [REDACTED]

***Kommentar:** Detta område är utpekad som LIS- område sedan 2014 genom ett tematiskt tillägg till Översiktsplanen som vann laga kraft 7 november 2014. Syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera och öka förutsättningarna för den lokala och regionala utvecklingen genom att mer aktivt dra nytta av de konkurrens fördelar som ett läge nära vatten kan innebära för verksamheter och boende. Området har således under lång tid varit tilltänkt för en exploatering. Fastighetsägaren (Västerviks kommun) förstår problematiken kring betesmarken och är beredd att vara behjälplig att hitta andra lämpliga ytor i närområdet. Kommunen har en pågående inventering av betesmark i Ankarsrum för att hitta lämpliga markområden för bete.*

STÄLLNINGSTAGANDE

En avvägning har gjorts mellan olika enskilda och allmänna intressen vilket har resulterat i en samlad bedömning.

Redan 1971 i samband med avstyckning (Lantmäteriet DNR H1 108/68) mellan AB Ankarsrum bruk och Hallingeberg kommun (sammanslagen med Västervik kommun) står det i akten att området genom sitt läge på en naturskön udde i Långsjön synnerligen lämpligt för kommunen att äga för en exploatering av bebyggelse. Exploatering av detta område har således pågått under lång tid. Fastighetsägaren har inga intentioner att bruka fastigheten eftersom den har köpts in för annat ändamål.

Ett genomförande med en detaljplan innebär enligt Naturvärdesinventering, att brukningsvärdmark tas i anspråk. En stad blir aldrig färdigbygg utan utvecklas under lång tid. En bostadsutveckling bör då i vissa fall prioriteras högre än bevarandet av jordbruksmark. Detta gäller främst i anslutning till orter som visar på sviktande befolkningsunderlag. Genom att peka ut LIS- områden kan attraktiva boendelägen skapas. Syftet med LIS-områden är att långsiktigt stimulera och öka förutsättningarna för den lokala och regionala utvecklingen genom att mer aktivt dra nytta av de konkurrens fördelar som ett läge nära vatten kan innebära för boende. Ett LIS- område är således utpekad för dess attraktiva läge och att locka nya medborgare bosätta sig i områden där det finns en låg befolkningstillväxt. LIS- områden ska genom attraktiva lägen stimulera en befolkningstillväxt och stärka underlaget för kommunal service, vård och handel kopplat till Ankarsrum som serviceort i södra kommundelen. För att ha en levande landsbygd förutsätter det att det finns ett kundunderlag för service, handel, skola och vård.

En ny detaljplan kan medge en ny markanvändning från betesmark till bostäder. Detta

innebär att brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Utveckling av bostäder här bedöms vara väsentligt samhällsintresse och har tidigare bedömts lämpligt att exploatera i gällande översiktsplan genom tematiskt tillägg som vann laga kraft under 2014.

Den betesmark som tas i anspråk utgörs av en relativt liten del och området ligger i utkanten av Ankarsrum och påverkar därmed inte annan sammanhängande åkermark. Betesmarken är svår att bruka i ett rationellt jordbruk och det visar även Naturvärdesinventering som påvisar att naturvärden är kopplade till att marken används som bete. Utan betet kommer naturvärdena att försvinna över tid. Konsekvensen blir att de nötkreatur som idag genom arrende om betesmark från kommunen använder marken behöver hitta ny betesmark. Markägaren ser positivt till att upplåta annan mark genom arrende för betesmark.

Marken kan utnyttjas på ett resurseffektivt sätt då det ligger i anslutning till Ankarsrum och teknisk infrastruktur samt skapar ett förbättrat underlag för kollektivtrafiken. Den betesmark som tas i anspråk utgörs av en relativt liten del ca 2,8 hektar betesmark och 0,9 hektar åkermark. Det ekonomiska värdet om 0,9 hektar av betesmarken får anses vara försumbar i förhållande till det värde det skulle betala för den lokala orten att stärka dess attraktivitet och underlag för kommunal service. Utredningsområdet verkar inte i ett sammanhang av jordbruksmark utan är en solitär av jordbruksmark i landskapet på en udde.

Att det finns andra platser att bygga på delar enheten för samhällsbyggnad samt miljö- och byggnadsnämndens uppfattning. Att det finns andra områden för byggnation är inte per automatik samma sak som att de är lämpliga, eller utesluter varandra. I Ankarsrum finns idag flera lediga tomter som varit byggklara sedan 1974–1980, men dessa har blivit obebyggda under lång tid. Attraktiviteten på dessa områden bedöms därför som väldigt låg. Ett LIS- område är utpekad för dess attraktiva läge och locka fler att bosätta sig i områden där det finns en låg befolkningstillväxt. Syftet med ett LIS- område är således att genom attraktiva lägen stimulera en befolkningstillväxt och stärka underlaget för kommunalservice, vård och handel kopplat till Ankarsrum som serviceort i södra kommundelen. En levande landsbygd förutsätter också att det finns kundunderlag för service, handel och vård. Enheten för samhällsbyggnad har i dagsläget flera intressenter för en exploatering inom utredningsområdet.

Inom utredningsområdet finns flera höga naturvärden i form av skogslignyckelbiotop, åkerholmar, stens. Dessa värden får genom en detaljplan ett formellt skydd som kan bevaras över tid.

Genom samrådet har även annan värdefull information lyfts fram som kommer vara användbar vid en kommande detaljplaneprocess. Dessa frågor har inte kommenterats i samrådsredogörelsen utan kommer behandlas senare i processen.

Medverkande tjänstepersoner

Marcus Åberg, Planeringsarkitekt (planförfattare)
Fanny Hansson, Planeringsarkitekt

Kommunstyrelsenförvaltning, Samhällsbyggnadsenheten

I tjänsten
Marcus Åberg
Planarkitekt
Enheten för Samhällsbyggnad